

hän saattaa joutua palaamaan alkuun, jotta saisi puretuksi pitkän määriteketjun ja ymmärtäisi, mitä pääsanasta itse asiassa kerrotaan. Määriteketjut siis vaikeuttavat tekstin ymmärtämistä ja hidastavat lukemista. Pitkät määriteketjut onkin syytä purkaa pienempiin osiin. Määriteketjun sisällöstä ainakin osan voi jakaa erillisiksi luetteloiksi, virkkeiksi tai lauseiksi, kuten relatiivitai konjunktiolauseiksi. Toinen keino on yksinkertaisesti poistaa mahdollisesti tarpeettomat määritteet. Seuraavissa esimerkeissä on pitkiä määriteketjuja, joiden pääsana on alleviivattu.

Maksukyvyttömyyden vaara on olemassa, jos velallinen on sitoutunut selvästi odotettavissa olevia tuloja suurempiin menoihin. *Menoihin vaikuttavien yleistaloudellisten ja velallisen toimialalla vaikuttavien suhdannevaihteluiden huomioon otto* maksukyvyttömyyden realisoitumisarvioinnissa on kiistanalaista.

Verottaja on todennut, että lyhyen ajan kuluttua työsuhteen päättämisen jälkeen tapahtuneesta työsuhteoption käyttämisestä saatu etu liittyy olennaisesti juuri päättyneeseen ulkomaantyöskentelyyn, joten etu ei ole veronalaista Suomessa.

Suomessa on erittäin onnistunutta, sairauksien määrittämisen suhteen tarkkaa hoitoa sekä toimintakykyä ja elämänlaatua parantavaa tai ylläpitävää hoitoa mutta myös säilövää, toiminta-kyyn menettämiseen johtavaa ja runsaaseen psyykelääkkeiden käyttöön perustuvaa heikkotasoista pitkäaikaishoitoa.

Rinnastaminen ja symmetria

Asioiden rinnastaminen edellyttää tekstissä kielellistä symmetriaa eli samanmuotoisuutta. Samanmuotoisuutensa lisäksi rinnastettavien ilmausten tulee liittyä sisällöllisesti toisiinsa. Tiettyissä yhteyksissä, kuten pakinoissa ja mainonnassa, epäsymmetriaa voidaan käyttää tarkoituksellisesti tyylikeinona. Silloin

samanmuotoisia mutta toiminnaltaan erilaisia rakenteita rinnastetaan (esim. *Kului paljon aikaa ja tupakkaa*). Tieteellisessä tekstissä ilmaukset ja rakenteet sen sijaan rinnastetaan samanmuotoisina.

Rinnastuksen pääperiaatteena on, että rinnasteisten osien on oltava symmetrisiä, samanarvoisia ja yhdenmukaisia niin tehtävältään, sisällöltään kuin muodoltaankin. Toisiinsa voidaan rinnastaa sanoja, lausekkeita ja lauseita. Rinnastusta merkitään erityisesti rinnastuskonjunktioilla *ja, sekä, sekä – että, –kä, eli, tai, joko – tai, vai, mutta, vaan, sillä*, näin, nimittäin. Taaiaan käytetyt *ja- ja sekä-*rinnastuskonjunktiot eroavat toisistaan siinä, että merkitykseltään *sekä* erottaa isompia kokonaisuuksia ja on siten voimakkaampi erottaja kuin *ja*. Jos rinnastetaan keskenään lauseita, niiden pitää olla virkkeen hierarkiassa samanarvoisia ja symmetrisiä. Rinnasteisia päälauseita ei taas yhdistetä *sekä-*konjunktioilla.

Nuutisen (2007) tutkimuksessa tarkastellaan *hoitotyöntekijöiden kokemuksia täydennyskoulutuksesta sekä oppimisen ilosta ja pettymyksestä*. Tavoitteena on kuvata erilaisten tunnekokemusten merkitystä ammatillisen osaamisen kehityksessä. Johtopäätösten mukaan täydennyskoulutuksen lähtökohtana pitäisi olla *työntekijöiden tarpeet ja halukkuus koulutukseen osallistumiseen sekä mahdollisuudet vaikuttaa myös koulutuksen suunnitteluun*. Reflektiotaitojen ja kriittisen ajattelun kehittäminen ovat keskeisiä *työntekijöiden ja toiminnan kehittämisessä sekä laadukkaamman hoidon saavuttamisessa*.

Seuraavassa esimerkissä on rinnastusta osoittava konjunktio *eli* päälauseen ja sitä seuraavien rinnasteisten kysymyslauseiden välissä. Rinnastetut rakenteet eivät kuitenkaan ole hierarkkisesti samanarvoisia. Epäselväksi jääkin, mitä ilmauksia tai rakenteita *eli-*konjunktion on tarkoitus rinnastaa: lauseita vai pienempiä ilmauksia? Jotta rinnastus toimisi, rinnastettavien osien pitää olla joko päälauseita tai samanvertaisia pienempiä rakenteita.

Läpinäkyvyyttä on yrityksen välittämän tiedon tasapuolisuus, eli kerrotaanko asioista vain mahdollisimman myönteisesti markkinoinnin hengessä vai tuodaanko myös yritystoiminnan kielteisiä asioita ja niihin tehtäviä kehittämis ehdotuksia esiin.

Vrt.

Läpinäkyvyyttä on yrityksen välittämän tiedon tasapuolisuus eli se, kerrotaanko asioista vain mahdollisimman myönteisesti markkinoinnin hengessä vai tuodaanko myös yritystoiminnan kielteisiä asioita ja niihin tehtäviä kehittämis ehdotuksia esiin.

Symmetrian yhteydessä on huomioitava *ellipsi*. Elliptisessä ilmauksessa lauseenjäsen tai useita lauseenjäseniä jätetään pois silloin, kun tekstiyhteys mahdollistaa ymmärrettävän tulkin. Vaikka tällaiset virkkeet täydentyvät kielitajussamme, ne ovat muodollisesti epäsymmetrisiä. Ellipsi siis sallii sen, että sama toistuva osa jätetään pois. Tämä samuus koskee niin sanan tai ilmauksen tehtävää kuin sen muotoa. Siksi sama toistuva osa on toistettava tai korvattava pronomiinilla, jos se esiintyy rinnasteissa lauseissa eri muodossa. Kun rinnasteisissa osissa on jäseniä, jotka ilmaistaan vain yhdessä osassa, pois jätetyt on kuitenkin voitava ajatella kaikkiin rinnasteisiin osiin täsmälleen samassa muodossa.

Monien kvasaarien säteilyn määrä vaihtelee kuukausittain, joidenkin [kvasaarien säteilyn määrä vaihtelee] jopa päivittäin.

Muinaiset egyptiläiset uskoivat, että aurinko syntyi idästä, [että aurinko] purjehti päivän kuluessa taivaan yli ja [että aurinko] joutui illan suussa manalaan, jossa Apopis-käärme sen nieli.

Myös luettelmat on rakennettava symmetrisiksi. Luetelma koostuu johdantolauseesta ja sitä seuraavista luettelmakohdista, joiden on sovittava johdantolauseen tekstin jatkeeksi samalla

tavalla kuin normaalin virkkeen loppu mukautuu virkkeen alkuun. Luettelmakohdtien – olivatpa ne lauseenosia, lauseita, virkkeitä tai itsenäisiä tekstikappaleita – on oltava keskenään samanmuotoisia; luotelman tulee siis sisältää yhdenmuotoisia osia.

Alla olevassa esimerkissä luettelon osat on rakennettu erimuotoisiksi. Samanmuotoisuuden periaatetta on siis rikottu, joten luotelman osat pitäisi muotoilla uudelleen samanmuotoisiksi.

Käy läpi alla olevat ohjeet ennen varsinaista puhe-esittämistilannetta.

- Jännittäminen on luonnollista ja pieni jännittäminen on vain hyväksi esiintymistilanteessa.
- Aseta itsellesi realistiset tavoitteet äläkä vaadi itseltäsi mahdotomia.
- Ajattele myönteisesti itsestäsi esiintyjänä.
- Harjoittelemalla ja opettelemalla voit oppia hallitsemaan jännitystä. Keinoja löytyy esimerkiksi kursseilta ja kirjoista.

Seuraavassa esimerkissä luettelon kaikki osat ovat oikeaoppisesti samanmuotoisia.

Esiintymisjännitystä helpottavat erityisesti seuraavat keinot:

- rentoutumisharjoitukset ja liikunta,
- mielikuvaharjoittelu esiintymiseen liittyvien puheviestintätaitojen harjoittelu,
- esiintymiskokemusten kartuttaminen,
- esiintymiseen liittyvien ajatusmallien kyseenalaistaminen,
- terapia sekä
- kehon jännitysoireita lievittävä lääkitys.